

HUMDA **GREEN**

Környezetvédelmi lépésváltás. Hazai tapasztalatok a zöld mobilitásban.

Lehetőségek és dilemmák

Dr. Mészáros Virág, vezérigazgató

2023. október 26.

Tartalom

- Fit for 55! „Klímacsomag” és a közlekedés
- A közlekedési szektor kritikus szerepe
- Zöldebb mobilitás
  - Közösségi közlekedés részarányának növelése – ZBP eddigi eredmények
  - Alternatív hajtásláncok – technológiai diverzitás
  - Tény alapú döntések, komplex rendszerek, testreszabott megoldások
- Lehetőségek és dilemmák

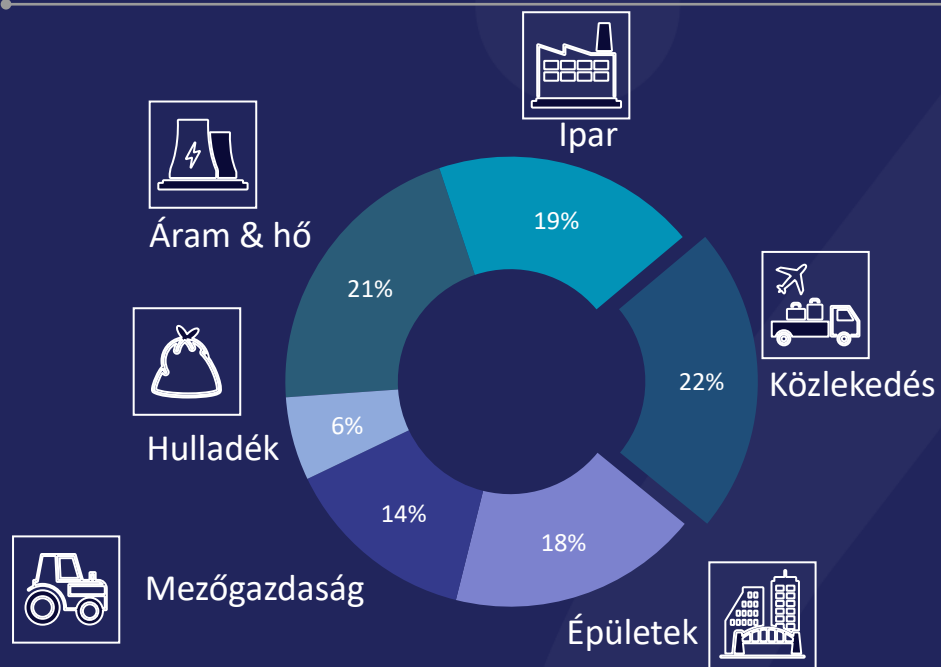
Fit for 55! „Klímacsomag” és a közlekedés

- ➡ 1. Az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer reformja
- 2. Az EU ETS-ben nem szereplő ágazatok kibocsátás csökkentése
- 3. EU-n kívüli kibocsátás kezelése
- ➡ 4. Fosszilis gázok helyett megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok
- ➡ 5. Fenntarthatóbb közlekedésre való áttérés
- ➡ 6. Környezetbarátabb üzemanyagok elterjedésének fokozása a légi közlekedésben és hajózásban
- ➡ 7. Személygépkocsikra és a kisteherautókra vonatkozó szén-dioxid-kibocsátási előírások szigorítása
- ➡ 8. Megújulóenergia-irányelv felülvizsgálata
- 9. Környezetbarátabb épületek az EU-ban
- 10. Klímacélok elérése a földhasználati és az erdőgazdálkodási ágazatban
- 11. Energiahatékonyság növelés
- 12. Energiaadóztatás felülvizsgálata
- 13. Leginkább érintett polgárok és vállalkozások támogatására létrehozott alap

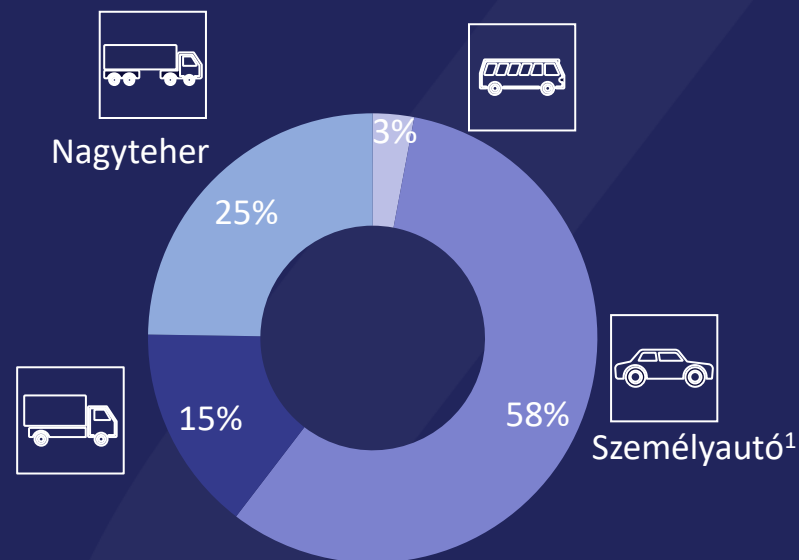
A közlekedési szektor kritikus szerepe

A közlekedés a hazai ÜHG kibocsátások ~22%-áért felelős, ezen belül a személyautók kibocsátása képezi a legnagyobb részt.

Magyarország CO₂e kibocsátása szektoronként (2022)

Magyarország CO₂e közlekedés kibocsátása szegmensenként (2022)

1. Ide sorolandó a motorkerékpárok kibocsátását is (<1%)

Megjegyzés: Az országos kibocsátási adatok a European Environment Agency riportálási követelményei szerint lettek meghatározva, azaz követve a 2006 IPCC irányelveket, melyek értelmében a nemzetközi repülés, hajózás és bunkerek üzemanyagaiból eredő kibocsátások nem tartoznak a nemzeti összesítésekhez, hanem külön kezelendők (UN FCCC/CP/2013/10/Add.3). Az országos belföldi autópályán történő közlekedés kibocsátásának függvényében a belföldi légitranszport annak <0.1%-a (~8 ezer tCO₂e), a nemzetközi légitranszport pedig ~6%-a (~860 ezer tCO₂e).

Forrás: European Environment Agency, BCG elemzés

Zöldebb mobilitás

Nagy kihívás a közlekedési szektor dekarbonizációja.

**Közösségi
közlekedés
részarányának
növelése**

**Alternatív
hajtásláncok –
technológiai
diverzitás
biztosítása**

**Tény alapú
döntések, komplex
rendszerek,
testreszabott
megoldások**

Közösségi közlekedés részarányának növelése

Alacsony emisszió
Valós idejű adatok
Versenyképes

Infrastruktúra
Szolgáltatás
Üzemeltetés

Utas-, és
üzemeltetési
élmény

A ZÖLD BUSZ PROGRAM ELEMEI

Jogalap: 1537/2019. (IX. 20.) Korm. rendelet Magyarország új buszstratégiai koncepciójával és a Zöld Busz Mintaprojekttel kapcsolatos feladatokról

Forrás: hazai központi költségvetési forrás : 35,9 Mrd Ft

1. Demonstráció (tesztelés)

1.1. Finanszírozási Mintaprojekt

- **E-busz, EV töltő**
- **Cél:** elektromos buszok és elektromos töltők beszerzésének támogatása.
- **Helyszín:** Debrecen

1.2. Demonstrációs Mintaprojekt

- **E-busz, EV töltő, H2 busz**
- **Cél:** autóbuszok tesztelése
- **Célcsoport:** városok és városi közszolgáltatók
- **Helyszín:** 32 város / helyszín, 33 demo Mo-n.

2. Zöld Busz beszerzési pályázat 2020-2029

- **E-busz, EV töltő**
- **Költségvetés: Cél:** elektromos buszok és elektromos töltők beszerzésének támogatása.
- **Célcsoport:** városok és a fenti városok közszolgáltatói.
25 000 lakos
- **Helyszín:** 7 + 4 megvalósítási helyszín / kedvezményezett helyi közszolgáltató és városi közszolgáltató Mo-n.

3. További fókuszok

- **25 ezer alatti városok**
- **Komplex energetikai-mobilitási projektek (szektorintegráció)**
- **Iskolabusz program**
- **Elektromos Hulladékszállító Mintaprojekt**
- **Zöld Busz Program hidrogén kiterjesztésének előkészítése**

Zéró emissziós buszok Magyarországon

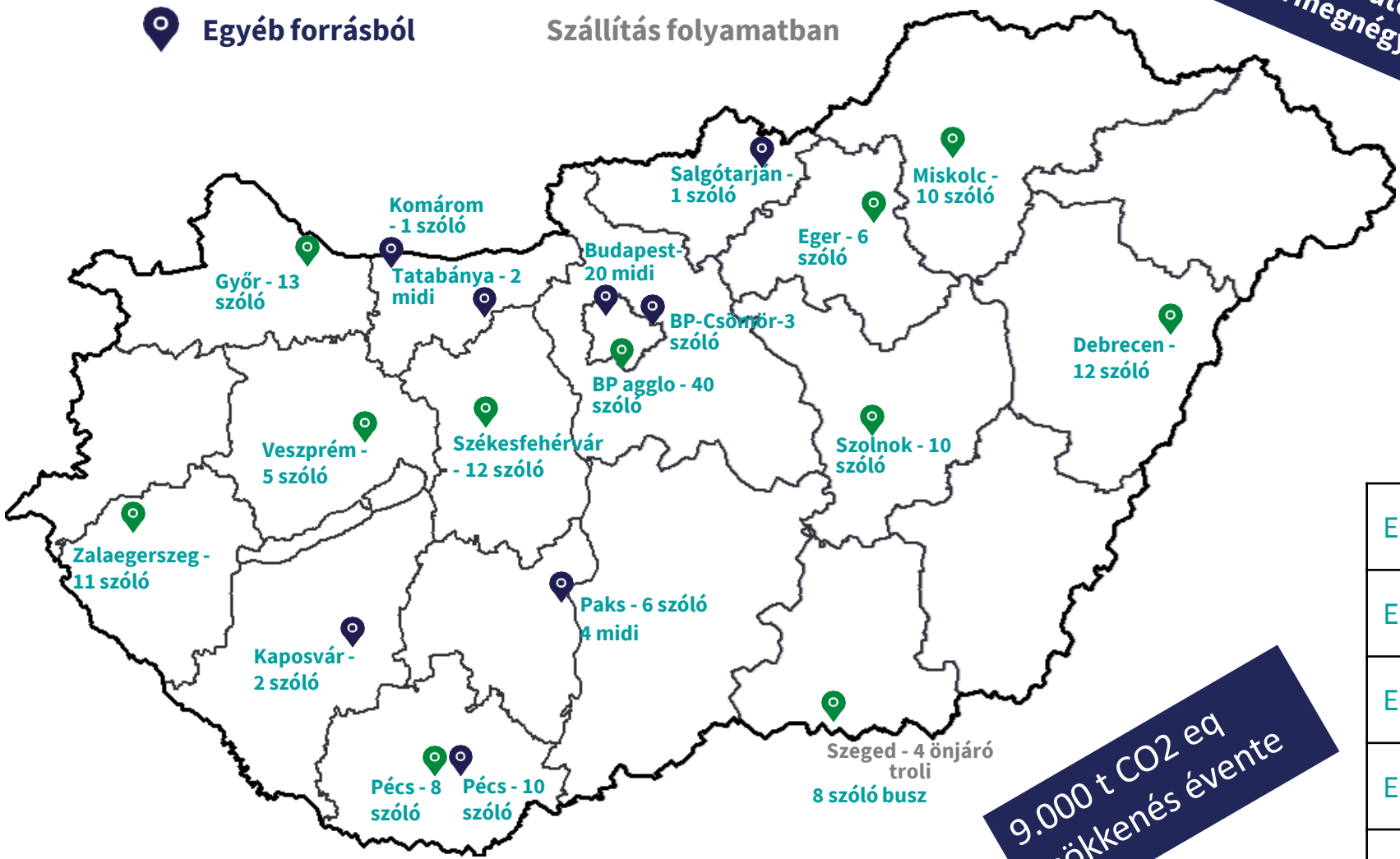
 ZBP forrásból

 Egyéb forrásból

Leszállított járművek

Szállítás folyamatban

A ZBP által támogatott járművek átadásával az elektromos autóbuszállomány közel megkétszereződik

A meglévő buszállomány megoszlása gyártók szerint

	72 db
	17 db
	5 db
	60 db
	20 db
	10 db

9.000 t CO2 eq csökkenés évente

E-buszállomány 2021-ig	37 db
E-buszok átadása 2021-ben	10 db
E-buszok átadása 2022-ben	81 db
E-buszok átadása 2023-ban	56 db
Teljes e-buszállomány	184 db

TÁMOGATÁSI PROGRAMOK EDDIGI EREDMÉNYEI

**Zöld
rendszámok és
előnyök**

171 EV töltők

**Támogatási
programok**

~ 48.000 zöld rendszámú jármű

Elektromos taxi flották

~ 7500 elektromos autó

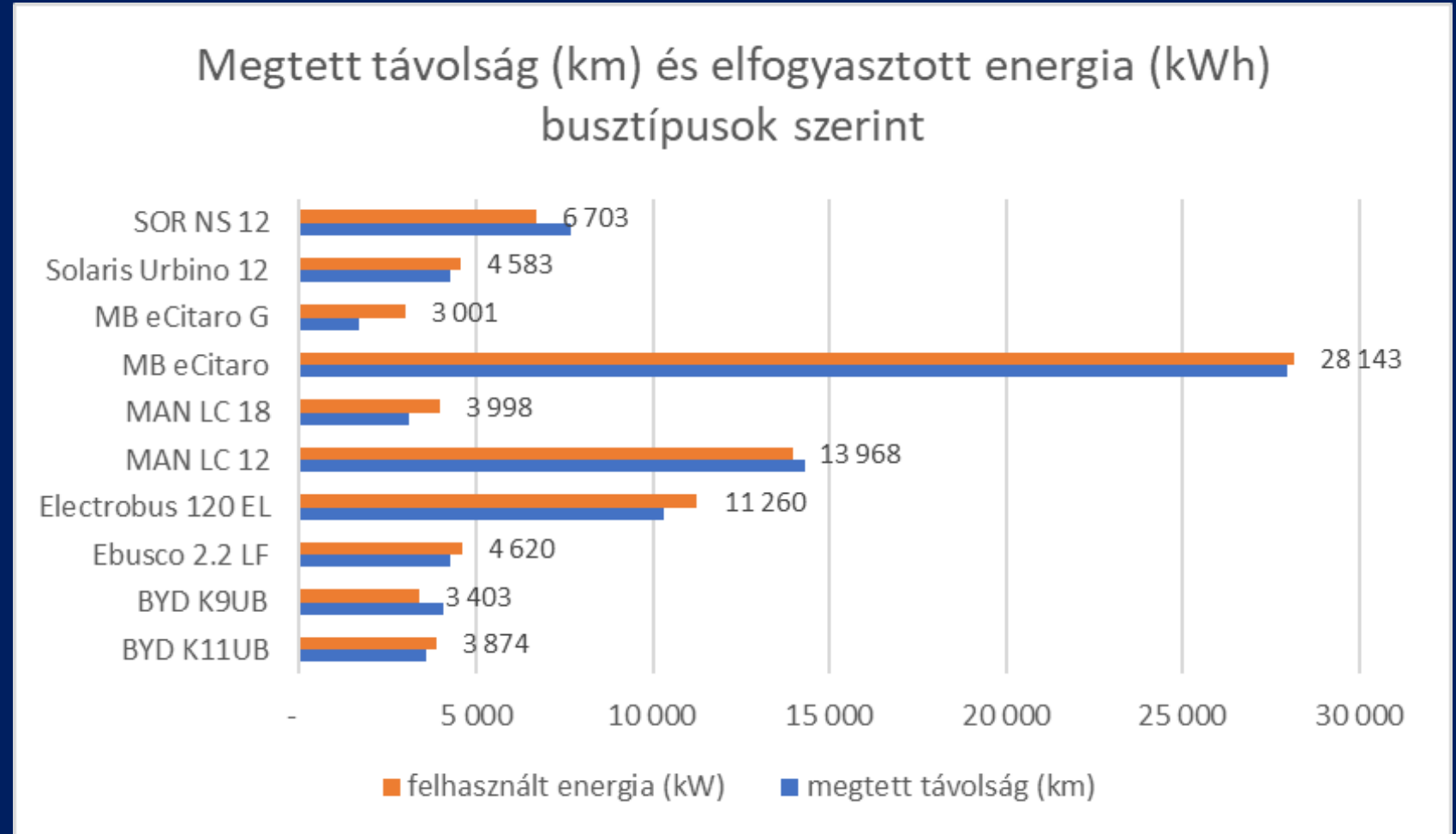
**Iparfejlesztési
program**

~ 500 e-robogó, 6900 e-bike, 170 teherbicikli

139 zéró emissziós városi busz

Fordákban megtett távolság és villamosenergia fogyasztás

- 81.248 km üzemi használat
- összes fogyasztás 83.552 kWh
- átlagos fogyasztási érték 1,03 kWh/km (A 19 városra és 10 busztípusra köztük 3 csuklós)

Zöld Busz Program továbbfejlesztése - 3."kör"

Zöld Busz Program folytatása hazai városokban komplex energetikai rendszer megvalósításával együtt

- elektromos meghajtású személyszállítási jármű flotta bővítése és cseréje városokban
- kapcsolódó töltőinfrastruktúra kialakítása, modernizálása
- komplex energetikai rendszer megvalósítása már meglévő és új töltőinfrastruktúrához kapcsolódóan

Vidéki települések részére iskolabusz program pilot projekt indítása

5 db szóló, 4 db midi és 4 db mini elektromos, a tanulók szállítására tervezett autóbusz beszerzésének támogatása és a kapcsolódó töltőinfrastruktúra kiépítése a Klebelsberg Központ által vezetett konzorcium számára

Zöld Busz Program „H” hidrogén, vagy hidrogén üzemanyagcellás hajtású zéró emissziós járművek beszerzése

3 db hidrogén meghajtású, közszolgáltatásba, forgalomba kerülő személyszállító eszköz beszerzésére és üzembe helyezésére

- 11,6 mrd HUF többletforrás
- **25 000 lakos alatti városok**ban is megjelennek a zéró emissziós buszok, ahol eddig nem voltak
- Sikeres **iskolabusz** pilot alapja lehet jövőbeli támogatási programoknak
- E-mobilitás **komplex energetikai rendszer**be helyezése
- **Hidrogén** stratégia megvalósítását támogató **buszbeszerzés**

Alternatív hajtásláncok – technológiai diverzitás

Támogatás nélkül nem megvalósítható jelen szakaszban

IRÁNY A JÖVŐ!

ZÉRÓ KIBOCSÁTÁSÚ BUSZOKKAL

„Tiszta jármű”

„Zéró-kibocsátású jármű”

Synthetic fuel

EURO-VI /
Hybrid

100% elektromos

Hidrogen
hajtású buszok

Plug-in Hybrid

CNG / LNG

**ZÖLD BUSZ
PROGRAM**
powered by HUMDA
Tiszta energiában utazunk

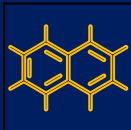
Hidrogén hajtáslánc megjelenése: a felhasználás és a jármű kategória határozza majd meg, hogy hol melyik technológia lesz hatékonyabb

Technológiai jellemzők

Akkumulátoros elektro-motor (BEV)

- + ~90% end-to-end hatékonyság
- + Töltőpont telepítés költsége olcsó (~ ezer EUR)
- + Kiforrott technológia
- Töltési idő: akár néhány óra
- Energia sűrűség még nem elég magas

Hidrogén üzemanyag cellás motor (FCEV)

- ~50% end-to-end hatékonyság
- Töltőpont telepítés költsége drága (~ millió EUR)
- A technológia még jelenleg is fejlesztés alatt áll
- + Töltési idő: néhány perc
- + Nagy energia sűrűség: töltésenként akár 500 km

Domináns technológia 2040-re jármű kategóriánként

Hidrogén buszok működésének optimalizálása– felhasználási esetek tipizálása

Pilot programok megvalósítása

A hidrogén buszok komplex projektekben való alkalmazása demó céllal.

Fordák hosszának vizsgálata

A hidrogén busz működtetéséhez ideális fordák definiálása.

Zöld hidrogén lokális előállítása (pl. ipari üzem)

A szállítási költségek kihagyása.

A töltő infrastruktúra kiépítése- H2 klaszter létrehozása

Rendszerszintű gondolkodás: a töltő infrastruktúra szélesebb körű kihasználására van szükség.

HUMDA GREEN

SZÉCHENYI
EGYETEMI CSOPORT
TAGJA

Vállalati
személyszállítás
(dekarbonizáció)

Telephelyen belüli
mobilitás

Közösségi busz
közlekedés

HUMDA *GREEN*

SZÉCHENYI
EGYETEMI CSOPORT
TAGJA

**Tény alapú döntések, komplex rendszerek,
testreszabott megoldások**

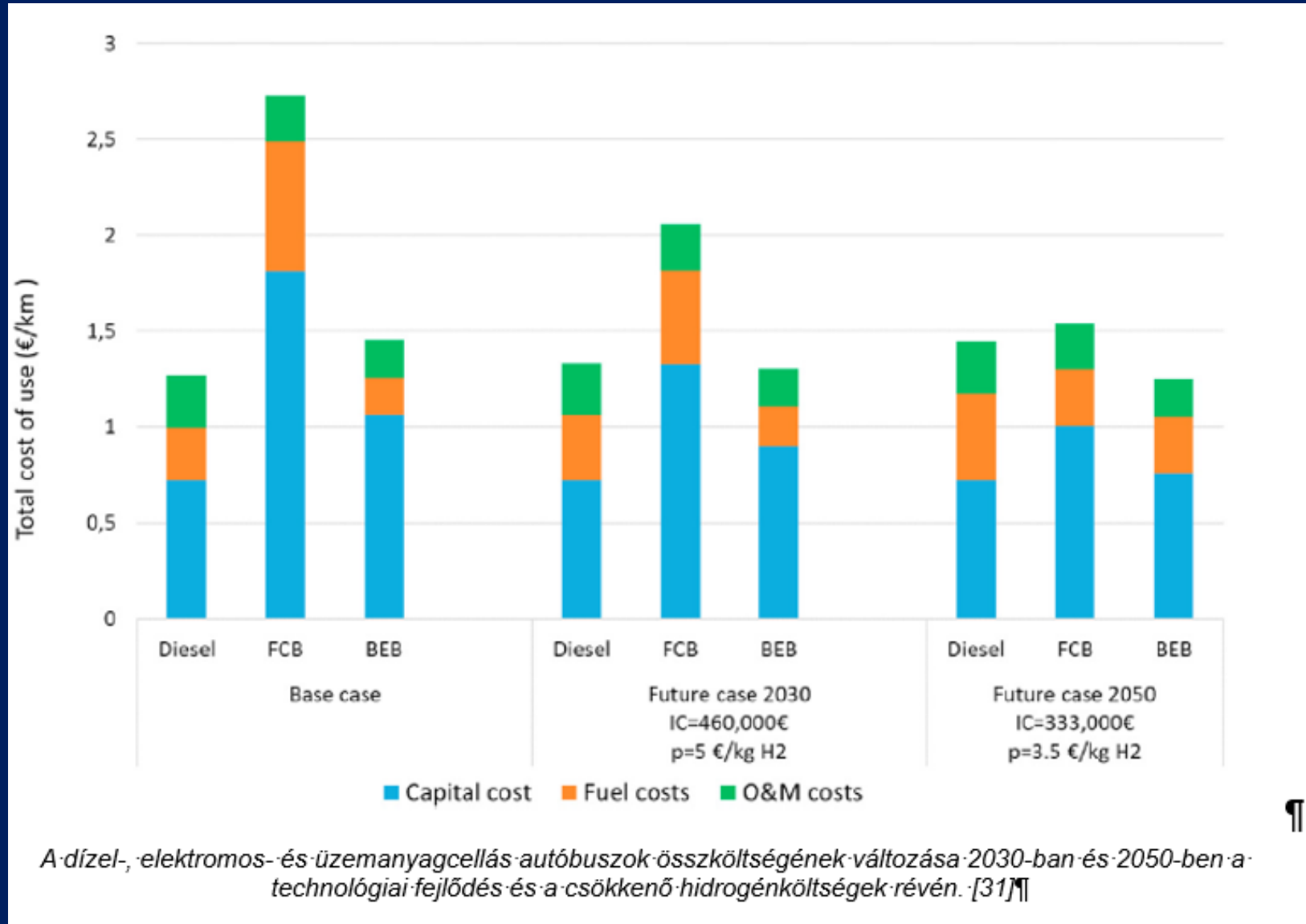
The HYCAP alap ökoszisztémája

- A kereslet és a kínálat egyenlő mértékű növelése a fenntartható növekedés kulcsa

A hagyományos dízel -, az elektromos -, és a hidrogén buszok teljes tulajdonosi költségeinek (TCO) várható alakulása

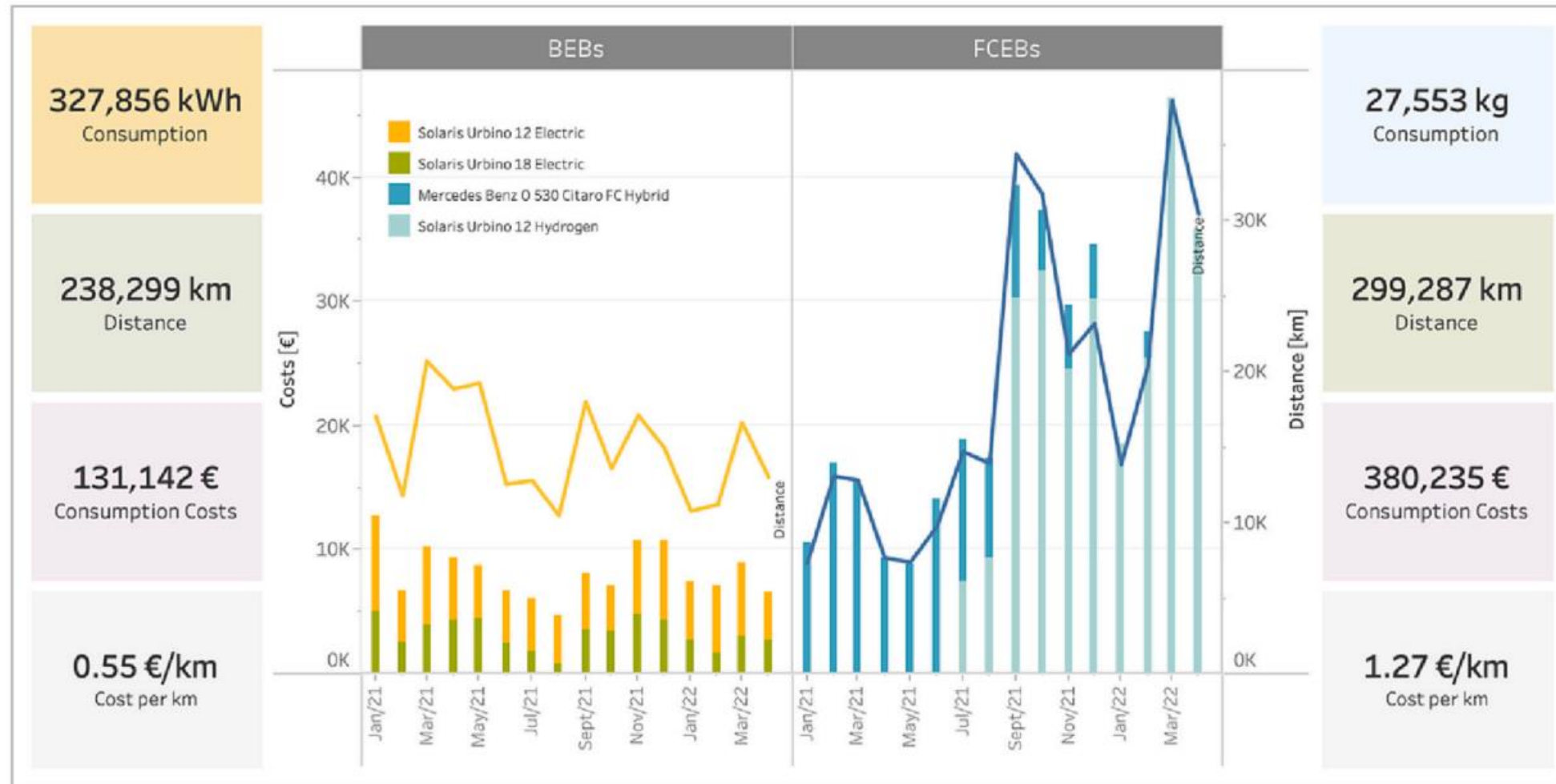
A. Ajanovic, A. Glatt, R. Haas, Prospects and impediments for hydrogen fuel cell buses, Energy 235 (2021), <https://doi.org/10.1016/j.energy.2021.121340>

Elektromos -, és a hidrogén buszok üzemeltetési költségei

A. Estrada Poggio et al.

Journal of Energy Storage 72 (2023) 108411

Fig. 17. Consumption, distances, and operational costs from January 2021 to April 2022 for the analysed ZEB fleet. The following cost figures were used in combination with the monitored data: costs: (i) 13.80 €/kg H2 in IIT's station [49]; (ii) 0.40 €/kWh for recharges in public streets [62].

HIDROGÉN ÜZEMANYAGCELLÁS AUTÓBUSZ PILOT PROJEKT

- Hidrogén üzemanyagcellás roadshow
  - 2 autóbusszal
  - Egy éven keresztül
  - 6 vármegyeszékhelyen és a fővárosban
- Szemléletformálási cél:
  - járművezetők vezetési élményének és az utasok elégedettségének mérése
  - üzemeltetők visszajelzése
- Telepített hidrogéntöltő állomás megnyitása Budapesten
- Mobil hidrogéntöltő állomás felállítása a vidéki helyszíneken

COMING SOON

Lehetőségek

ZBP További fókuszok

- 25 EZER ALATTI VÁROSOK
- KOMPLEX ENERGETIKAI-MOBILITÁSI PROJEKTEK
- ISKOLABUSZ PROGRAM
- ELEKTROMOS HULLADÉKSZÁLLÍTÓ MINTAPROJEKT
- ZÖLD BUSZ PROGRAM HIDROGÉN KITERJESZTÉSÉNEK ELŐKÉSZÍTÉSE

HIDROGÉN DEMO BUSZ PROJEKT

ZBP BESZERZÉSI PÁLYÁZAT TELJESKÖRŰ ÜZEMELTETÉSI ADATOK,
TAPASZTALATOK ELEMZÉSE

HAZAI ÖSSZEHAISONLÍTÁSOK

**SZEMLÉLETFORMÁLÁS – ZÖLD MOBILITÁSI JÁRMŰ MINT TÁRSADALMI OBJEKTUM – EDUKÁCIÓ ÉS
PÁLYAORIENTÁCIÓ**

INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉS

Lehetőségek

EGYÜTTMŰKÖDÉS

Garancia, fogyasztás minimumkövetelmények

Energetikai modellek – megújulók+tárolás és mobilitás - jó gyakorlatok – monitoring

---

Összehasonlítható adatok – monitoring – elemzések

Flotta növelés - energiaellátás kihívása

EKR rendszer – üzemeltetési hajlandóság növelése

Zöldebb Infrastruktúra

Üzemeltetési jó gyakorlatok

Szolgáltatások színvonal – utasélmény

Fenntartható Városi Mobilitási Programok!!!!

Dilemmák

Minden kitettség káros – meg kell teremteni az additív technológai diverzitást

---

Tank to Wheel – Well to wheel – Teljes életciklusú megközelítés

---

Villamos energia CO2 tartalma

Körkörös gazdasági hatékonyság - recycling

Meddig nagyobb a H2 CAPEX?

Sziget üzem vagy virtuális erőmű?

Hálózati fejlesztési prioritások és időbeni rendelkezésre állás

---

Saját felhasználás vagy piaci értékesítés? Támogatási intenzitás arányai mik lehetnek ennek tükrében?

EGYÜTTMŰKÖDÉS

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

Fit for 55! „Klímacsomag” és a közlekedés

2030-ra az EU ÜHG kibocsátását 55%-al kell csökkenteni – a közlekedés az ÜHG kibocsátás 25%-áért felelős.

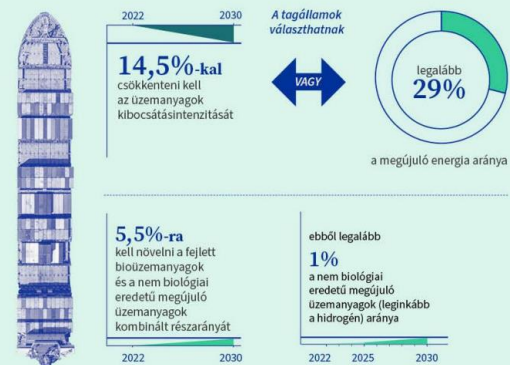
- **Az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer (ETS) reformja** – a hajózási ágazati bevonása az ETS alá, külön új ETS az épületek és a közúti közlekedési ágazatokra
- **Alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának (AFIR) szabályozása – 2025-re és 2030-ra vonatkozó célok**
  - **Gyorstöltő pontok kiépítésének támogatása a személygépkocsik és a kisteherautók számára** (2025-től 6 km-enként)
  - **Elektromos töltőállomások kiépítése a nehézgépjárművek számára** 60 km-enként, 2025-től 100 km-enként, 2030-ra teljes hálózati lefedettség
  - 2030-tól **személygépkocsikat és tehergépkocsikat kiszolgáló hidrogéntöltő állomások** minden városi csomópontban, és a TEN-T törzshálózat mentén 200 km-enként
  - 2030-ig **part menti villamos energia biztosítása a tengeri kikötőknél**
  - A **repülőtereknek** 2025-re **minden kapunál**, 2030-ra pedig **minden épülettávoli állóhelyen villamos energia biztosítása**

Fit for 55! Klímarendelet és a KÖZLEKEDÉS

→ külön új ETS vonatkozik majd az épületek, a közúti közlekedés és az egyéb ágazatokban használt tüzelőanyagok területére

Közlekedés

1. Az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer reformja
2. Az EU ETS-ben nem szereplő ágazatok kibocsátás csökkentése
3. EU-n kívüli kibocsátás kezelése
4. Fosszilis gázok helyett megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok
5. Fenntarthatóbb közlekedésre való áttérés
6. Környezetbarátabb üzemanyagok elterjedésének fokozása a légi közlekedésben és hajózásban
7. Személygépkocsikra és a kisteherautókra vonatkozó szén-dioxid-kibocsátási előírások szigorítása
8. Megújulóenergia-irányelv felülvizsgálata
9. Környezetbarátabb épületek az EU-ban
10. Klímacélok elérése a földhasználati és az erdőgazdálkodási ágazatban
11. Energiahatékonyság növelés
12. Energiaadóztatás felülvizsgálata
13. Leginkább érintett polgárok és vállalkozások támogatására létrehozott alap

Áttérés a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokra

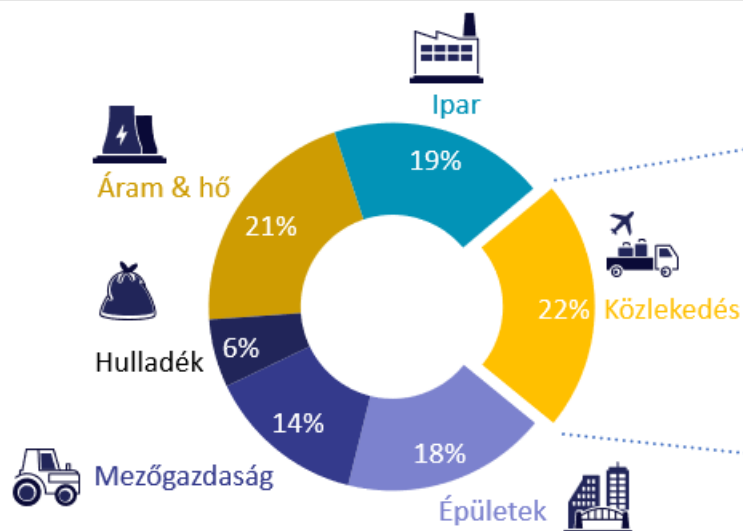

Az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájáról szóló rendelet dióhéjban

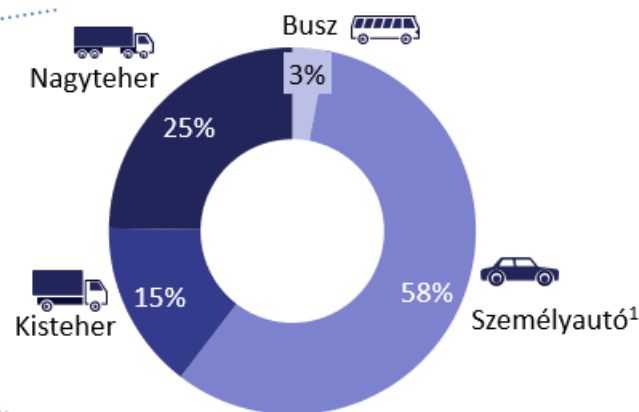

A rendeletjavaslat magasabb CO₂-kibocsátáscsökkentési célértékeket vezet be 2030-ra, és új, 100%-os célértéket határoz meg 2035-re. Ez azt jelenti, hogy az EU-ban 2035-től forgalomba hozott minden új személygépkocsinak és kisteherautónak kibocsátásmentes járműnek kell majd lennie.

Magyarország CO₂e kibocsátása szektoronként (2022)

Magyarország CO₂e közlekedés kibocsátása szegmensenként (2022)

A hazai kibocsátások ~22%-káért felelős, ezen belül a személyautók kibocsátása képezi a legnagyobb részt

Amennyiben a jelenlegi trendek változatlanul folytatódnak, a piaci mechanizmus nem tudja ellensúlyozni a CO₂ kibocsátás növekedést 2030-ig

**2030-ra 47,5 m t CO₂eq CO₂ kibocsátás
2021. évi értékhez képest 16,7 m t CO₂eq csökkenés**

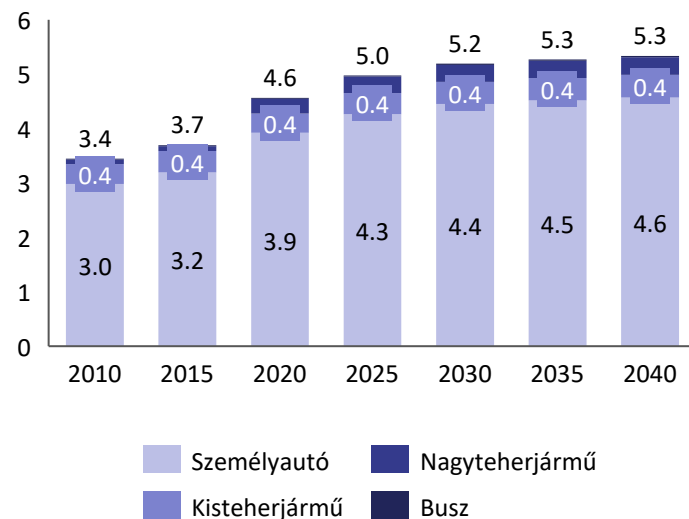
2022. évi CO₂ kibocsátás közlekedés viszonylatában 15 m t CO₂eq

Közlekedés többlet
energiaigénye 2030-ra
1,1-1,2 TWh

Amennyiben a jelenlegi trendek változatlanul folytatódnak, a piaci mechanizmus nem tudja ellensúlyozni a CO2 kibocsátás növekedést 2030-ig

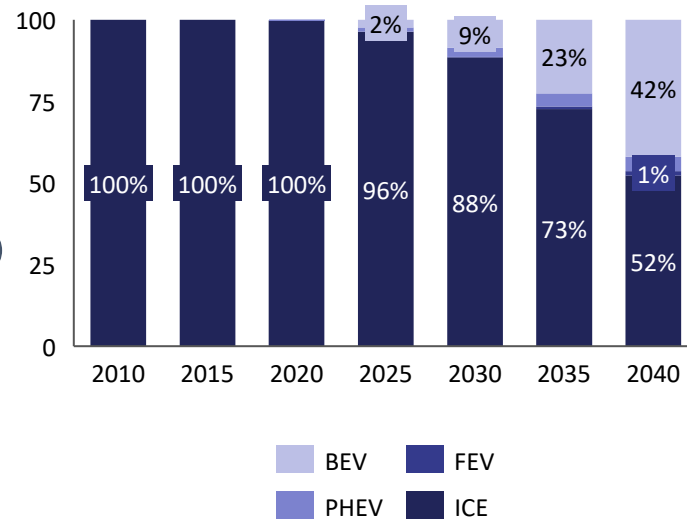
A gépjárművek számának emelkedése várható mindegyik kategóriában..

Gépjárművek száma szegmensenként
(Millió db)

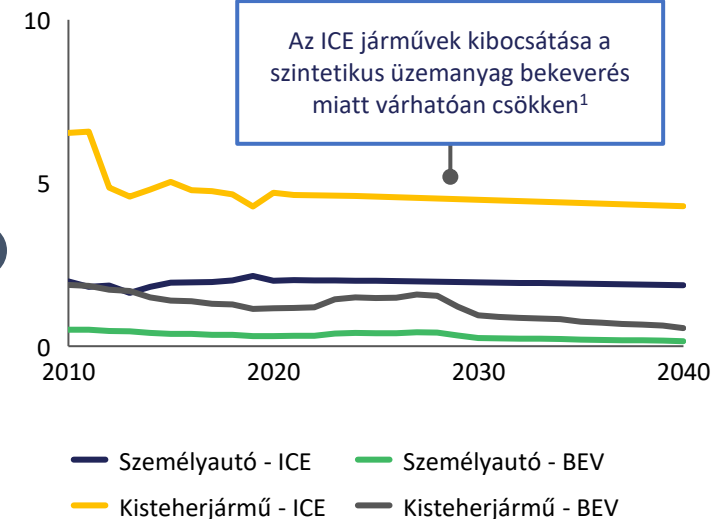
..és a járműpark összetétele túlnyomó többségében belső égésű motoros lesz...

Járműpark összetétele
(%)

...addig a BEV-ek csökkenő CO2 intenzitása sem tudja kompenzálni

Kibocsátás intenzitása szegmensenként
(tCO2e/év/jármű)

1. Figyelembe véve a bioüzemanyagok 2030-as 2.2%-os EU keverési célarányát 57.5% kibocsátáscsökkentéssel és megújuló forrásból származó nem-biológiai eredetű üzemanyagok 2030-as 2.6%-s EU keverési célarányát 70% kibocsátáscsökkentéssel, 2040-ig lineárisan kiterjesztve; Megjegyzés: A BEV kibocsátása fosszilis és nukleáris energiaforrások GHG kibocsátásaiból ered: 2022-től a növekedő áramfogyasztás és napelemes energiaforrások volatilitásának kompenzálására több földgáz alapú áram előállításra feltételezett, melynek a hatása 2030 környékén megszűnik Paks 2 színre lépésével
Forrás: EEA, ACEA, KSH, MEKH, BCG elemzés

Ami eddig történt: Zöld Busz Programról általánosságban

- 10 évre szól, elsősorban a 25.000 lélekszámot meghaladó településeket célozza
- cél a hazai iparfejlesztés és a nemzeti buszgyártás segítése
- demonstrációk eddig 33 helyszínen zajlottak (22 kiértékelése történt meg teljeskörűen):
  - eddig 7-féle szóló, 1 midi és 3 csuklós e-busztípus, valamint 2 db H₂ busz tesztelése történt
  - a demók során a buszok már 2x megkerülték a Földet
  - több, mint 300.000 elszállított utas
  - közel 90.000 kg CO₂ kibocsátás csökkenés
  - hozzávetőlegesen 7.000.000 Ft üzemanyag-költségmegtakarítás

A Demonstrációs Mintaprojekt helyszínei

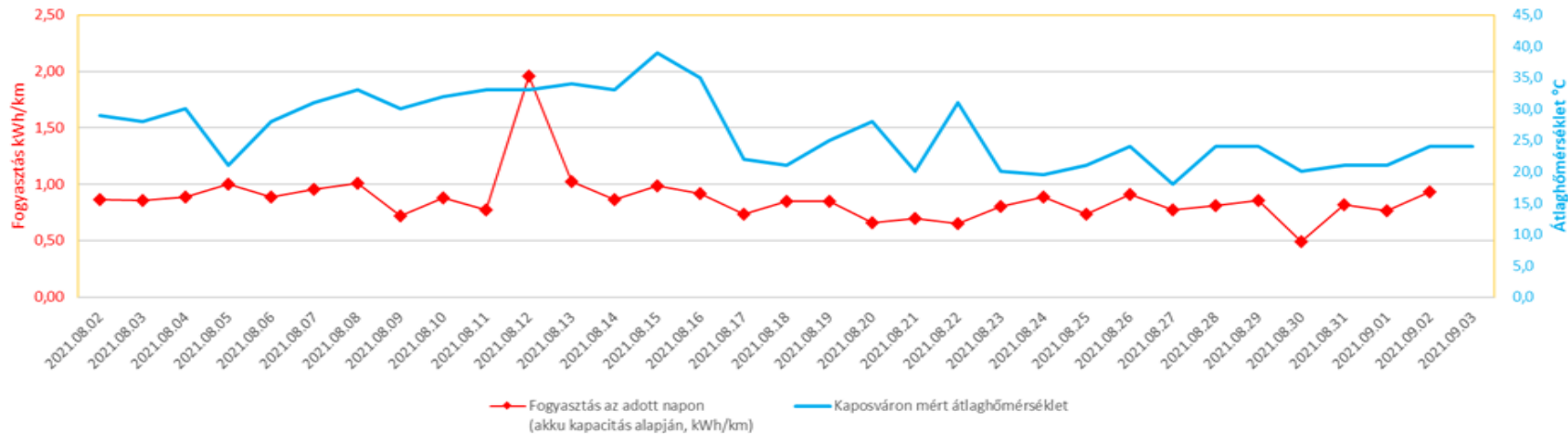
2022-től a 25.000 fő feletti városokban csak e-buszok helyezhetők üzembe a Zöld Busz Program keretében

Külső hőmérséklet és a segédüzemi rendszerek befolyása a fogyasztásra

Fogyasztási és külső hőmérséklet adatok Kaposváron

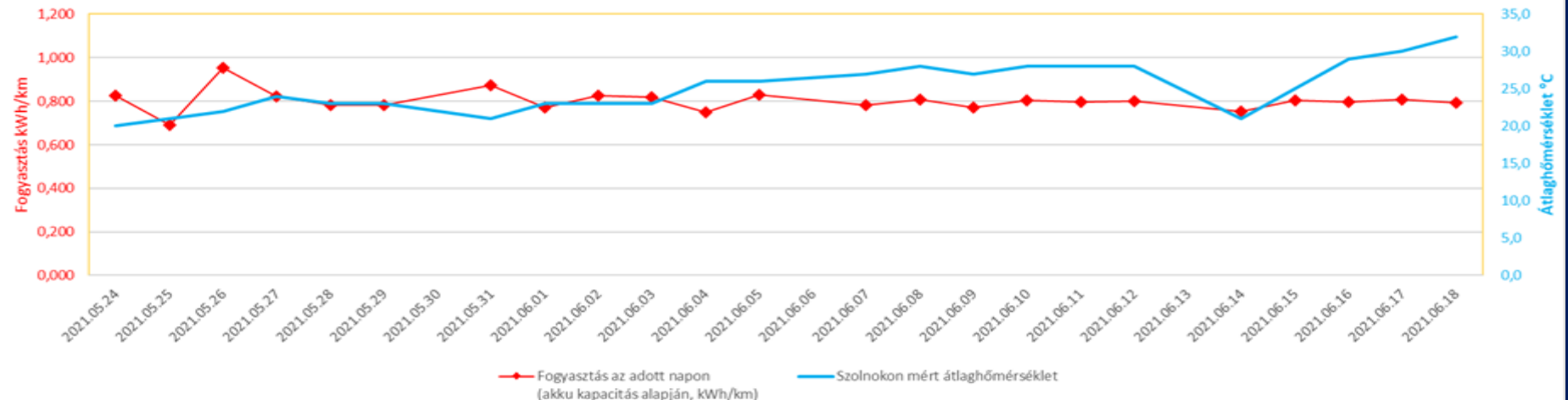
MAN Lion's
City 12

20 fokot meghaladó
napi átlag
hőmérséklet

0,8 – 1 kWh/km

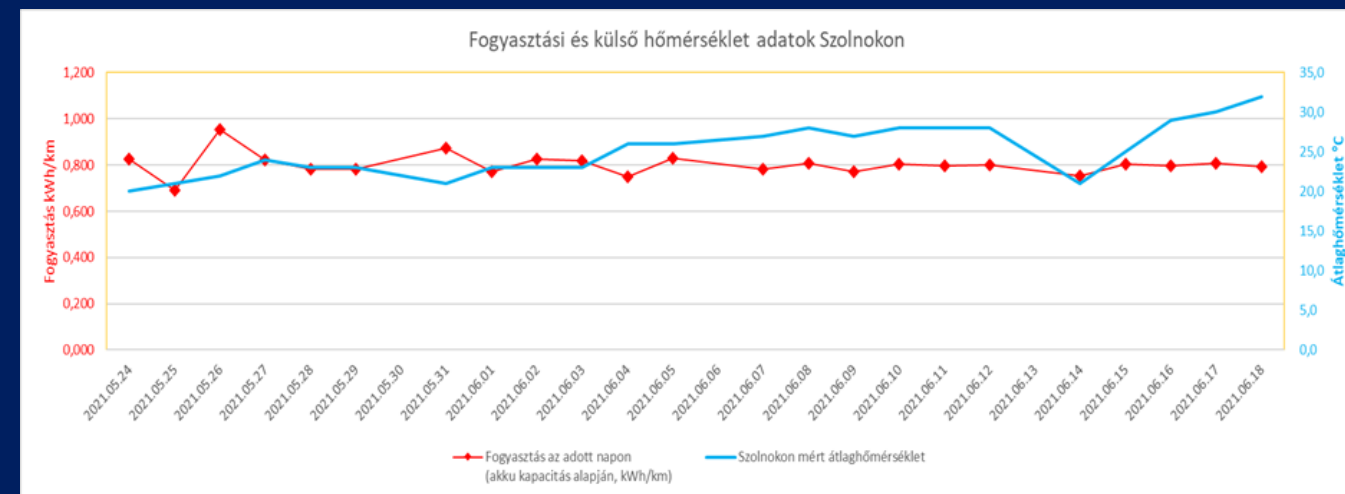
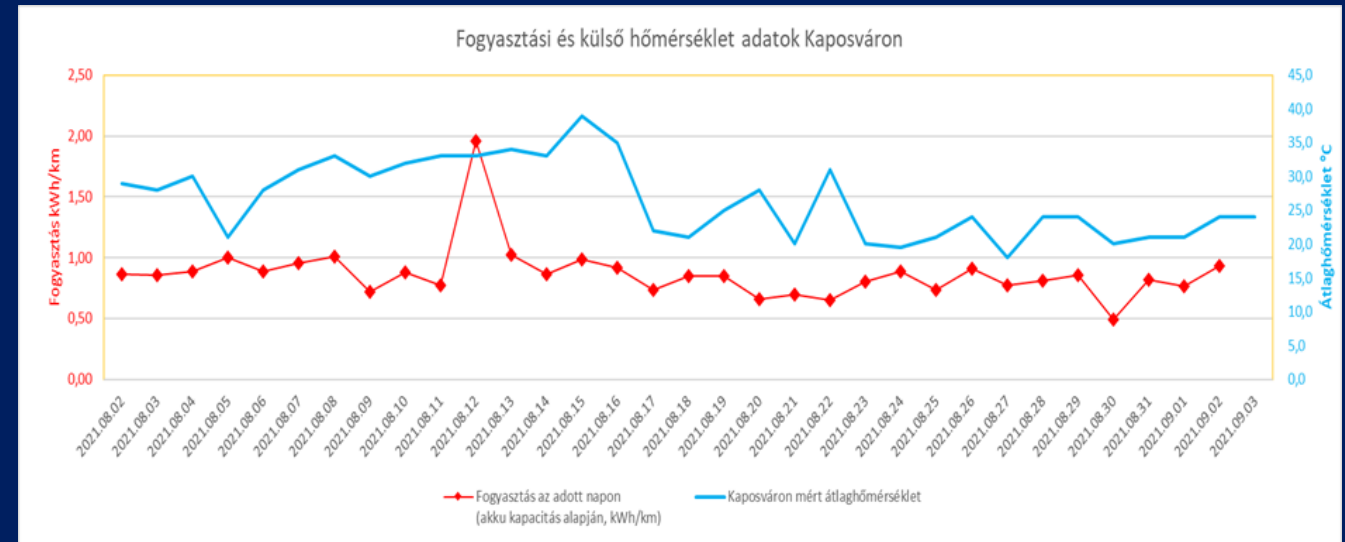
SOR NS
12

Fogyasztási és külső hőmérséklet adatok Szolnokon

Külső hőmérséklet és a segédüzemi rendszerek befolyása a fogyasztásra

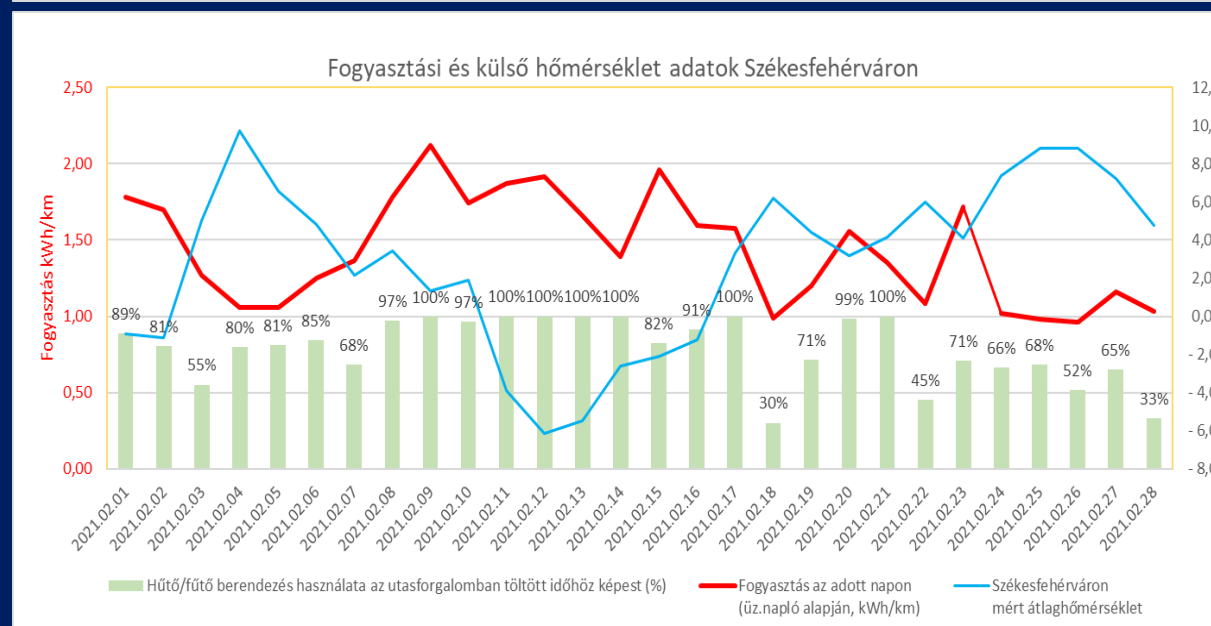
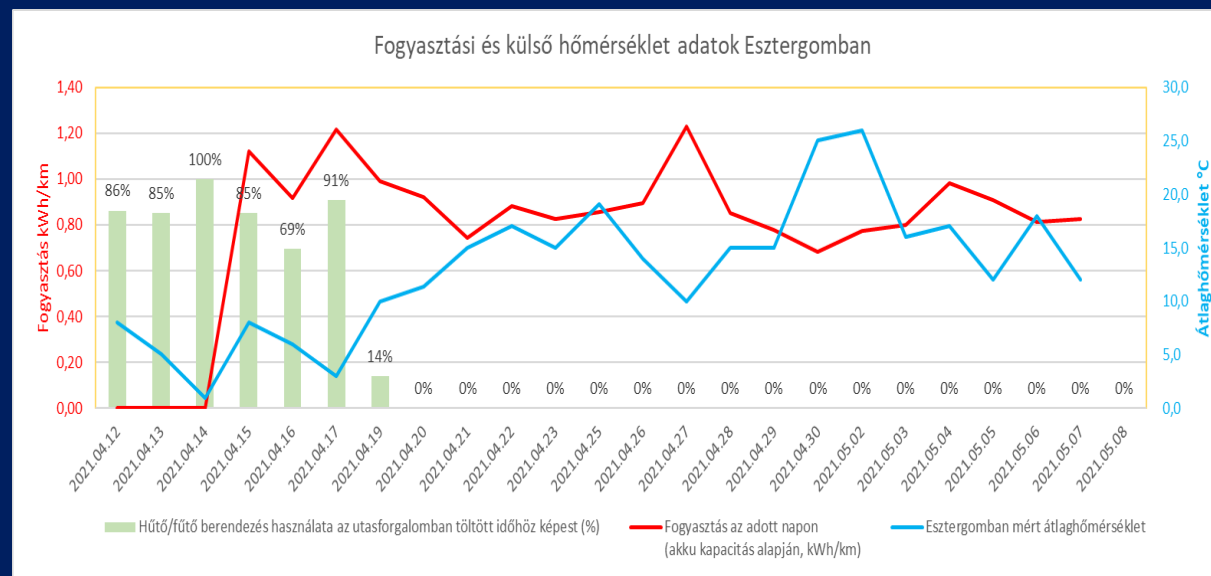
Az alábbi grafikonok (jobb oldali skálán a napi átlaghőmérséklet, bal oldalin a napi távolság és fogyasztás alapján becsült átlagfogyasztás) meggyőzően mutatják be ezt az összefüggést. Augusztusban, 20 fokot meghaladó napi átlaghőmérséklet mellett 1 kWh/km alatti átlagos fogyasztás volt jellemző Kaposváron (MAN Lion's City 12 busz fogyasztási adatai alapján). Hasonlóan meleg időben, 20-33 Celsius fok közötti átlaghőmérsékletnél 0,8 kWh/km átlagos fogyasztás figyeltek meg Szolnokon a SOR NS 12 busznál. A sofőrök egyre hatékonyabb vezetési gyakorlatát is jelezheti, hogy az átlagfogyasztást jelző görbe egyre simább, a megfigyelt időszak végére már enyhén csökkenést is mutat.

Külső hőmérséklet és a segédüzemi rendszerek befolyása a fogyasztásra

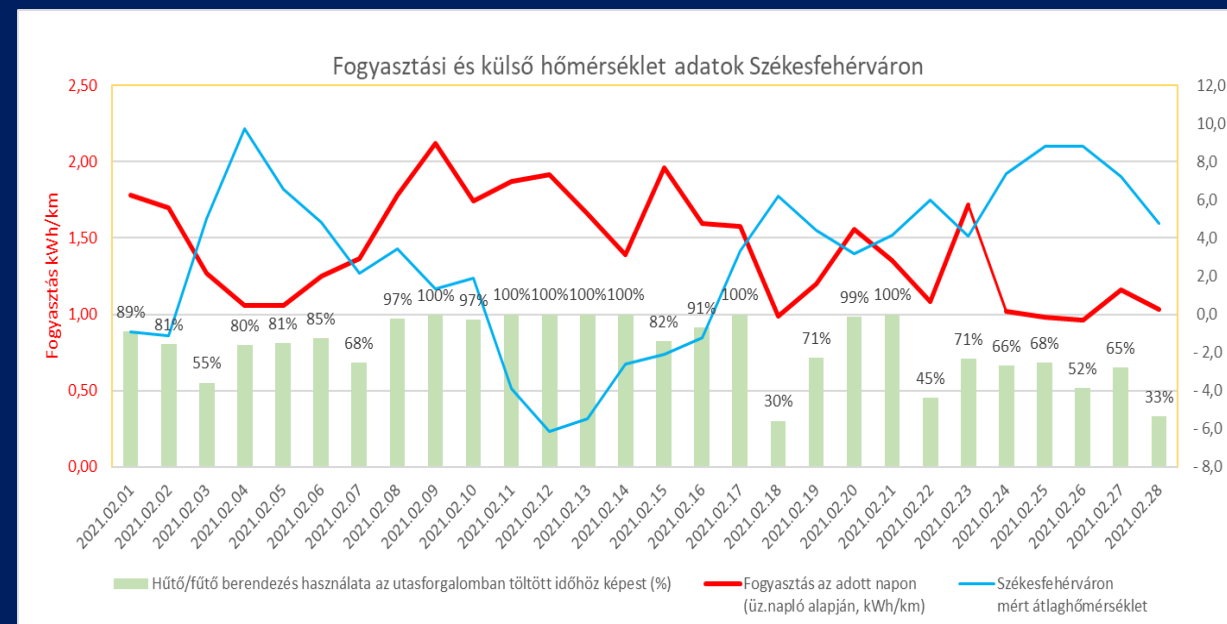
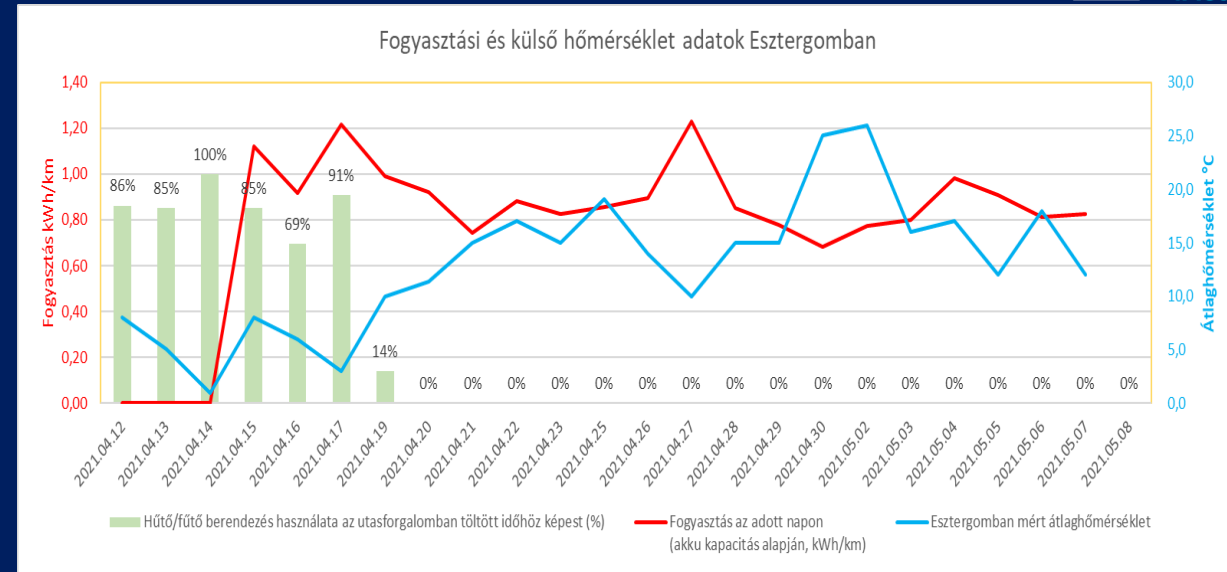
Áprilisban, átlagosan 5-15 fok között mozgó napi átlaghőmérséklet mellett 0,8 – 1,2 kWh/km között ingadozó átlagfogyasztást mutathatunk ki Esztergomban a fordákat kiszolgáló Mercedes-Benz eCitaro szóló buszok használatával összefüggésben. Székesfehérváron februárban, szinte folyamatos segédüzem használat mellett elég jelentős ingadozást mutatva, 1-2 kWh/km közötti tartományban mozgott az Ikarus City Pioneer 120 EL busz átlagos energiafelhasználása.

Külső hőmérséklet és a segédüzemi rendszerek befolyása a fogyasztásra

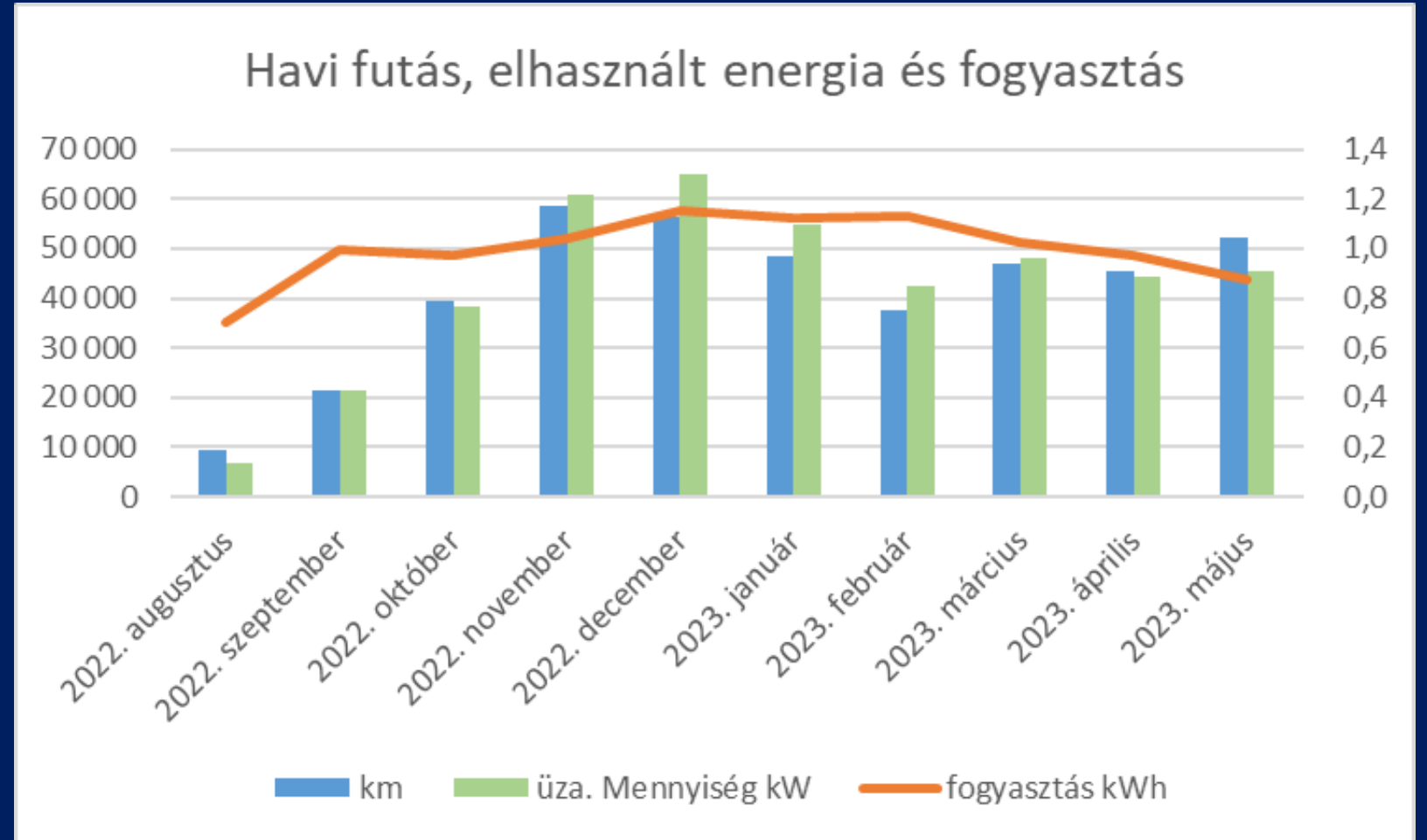
Áprilisban, átlagosan 5-15 fok között mozgó napi átlaghőmérséklet mellett 0,8 – 1,2 kWh/km között ingadozó Mercedes-Benz eCitaro fogyasztás.

Székesfehérváron februárban, szinte folyamatos segédüzem használat mellett elég jelentős ingadozást mutatva, 1-2 kWh/km közötti tartományban mozgott az Ikarus City Pioneer 120 EL busz átlagos energiafelhasználása.

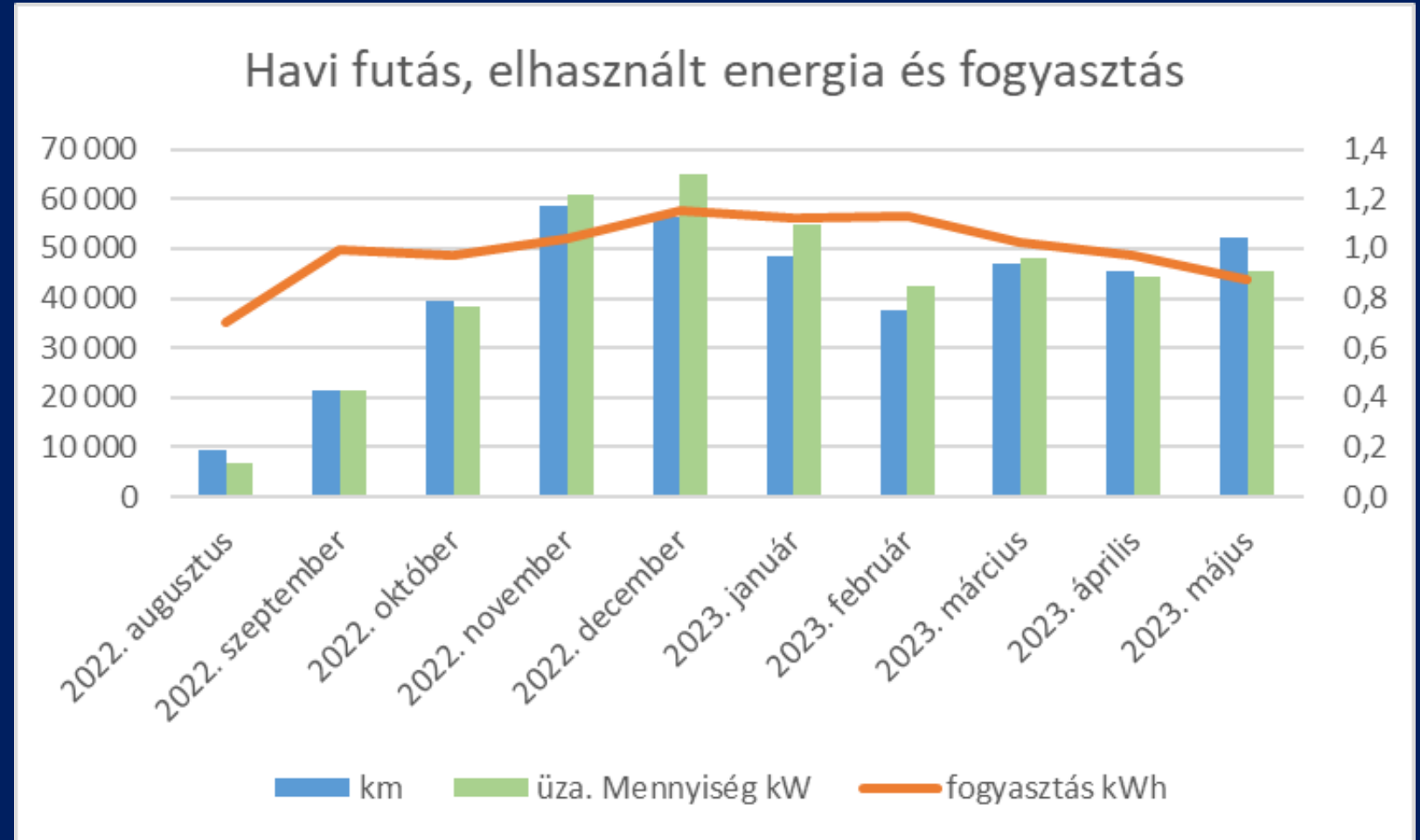
Hosszú távú üzemeltetésből eredő tapasztalatok

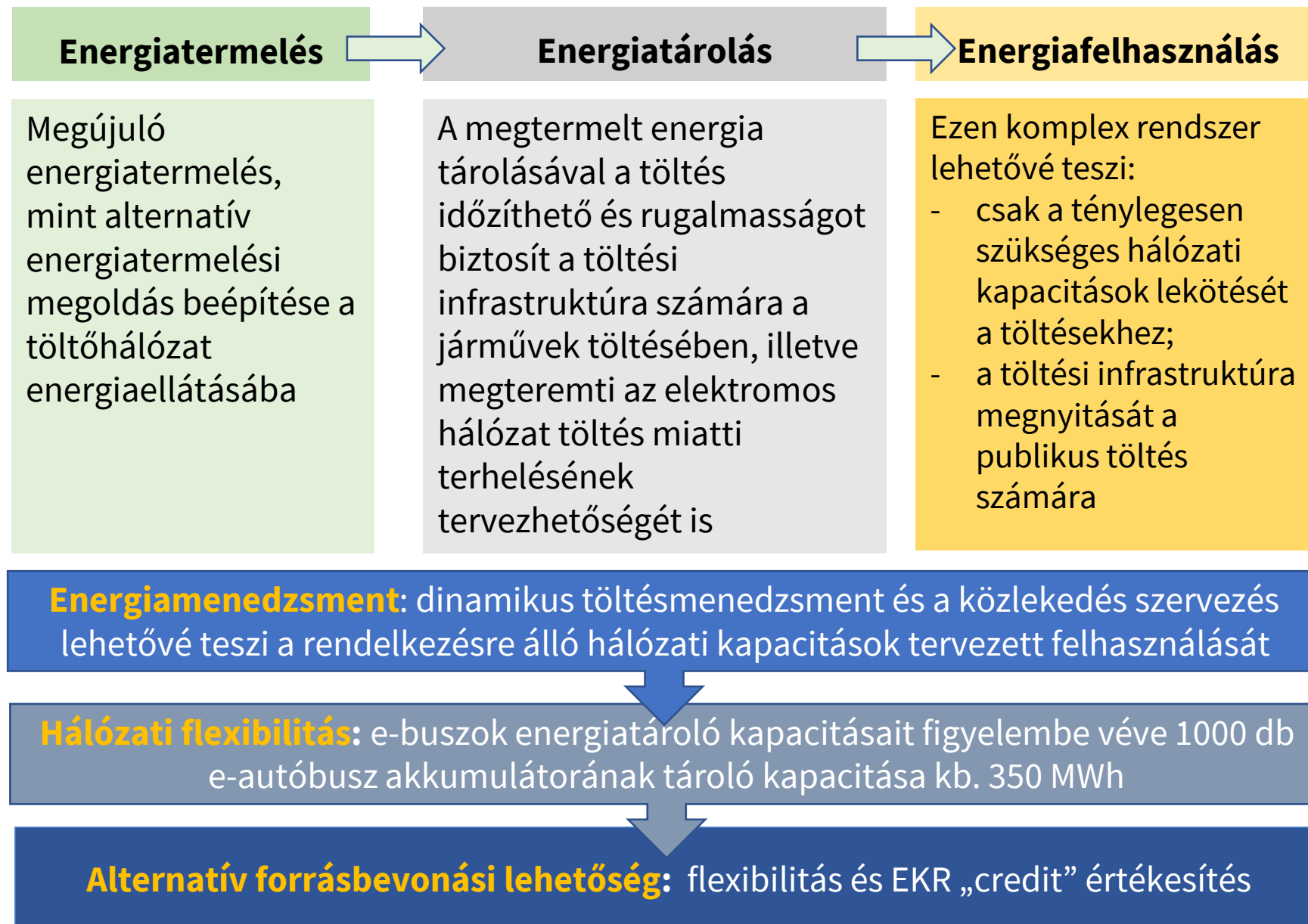
A Miskolcon átadott 10 db BYD K9UD elektromos autóbusz üzemeltetése során kapott adatokból is egyértelműen kiolvasható a külső átlaghőmérséklet lényeges befolyása az átlagos üzemanyagfogyasztásra.

Hosszú távú üzemeltetésből eredő tapasztalatok

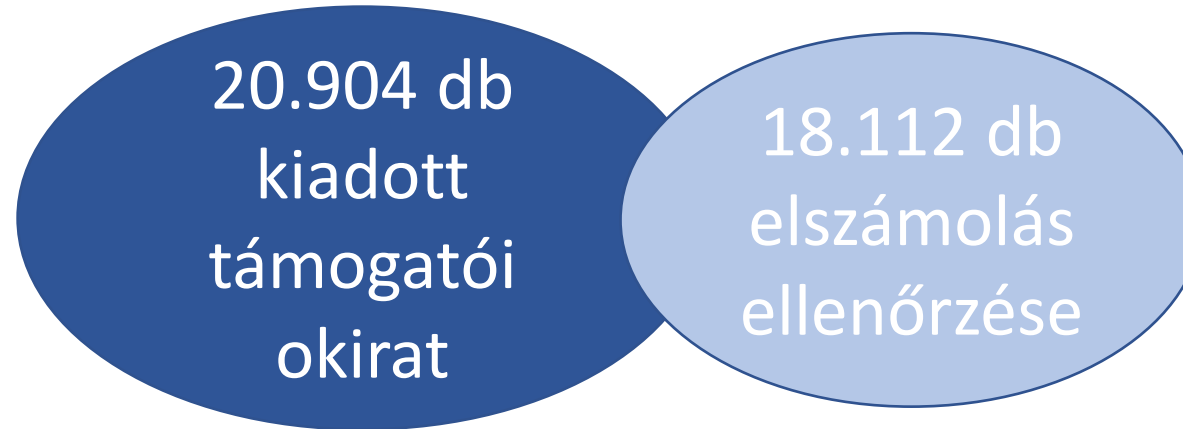
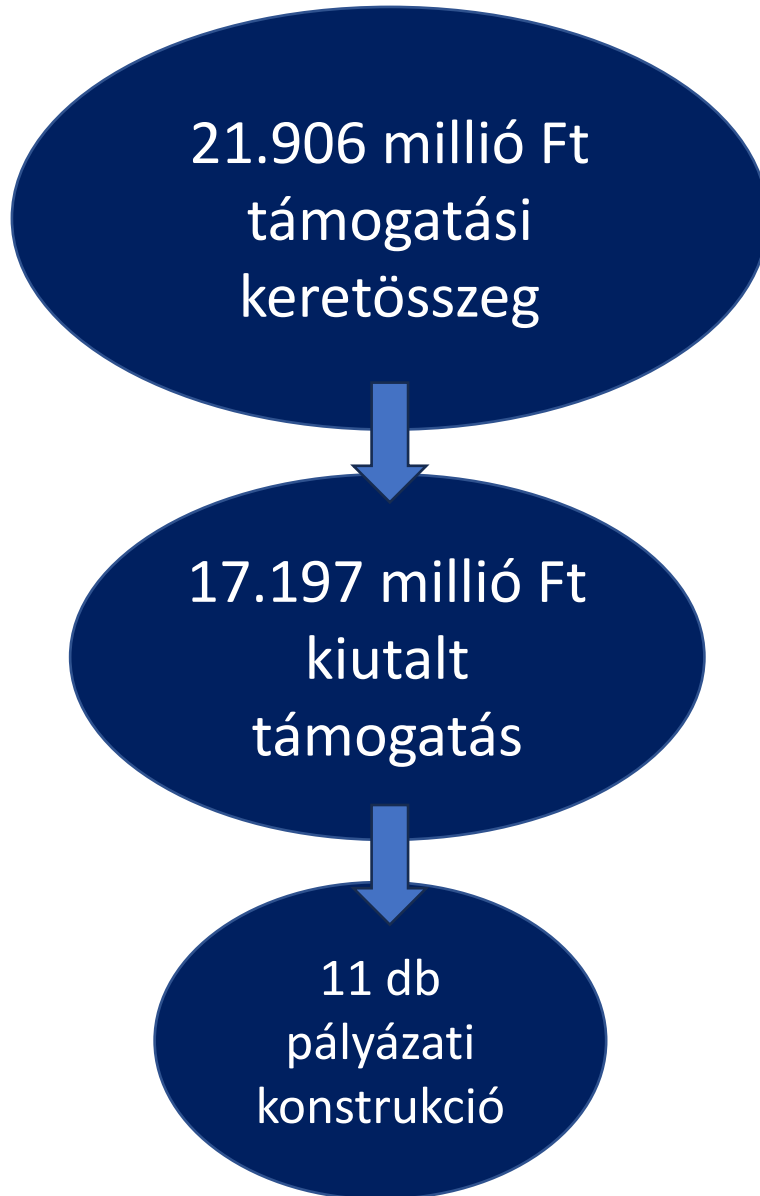
A Miskolcon átadott 10 db BYD K9UD elektromos autóbusz üzemeltetése során kapott adatokból is egyértelműen kiolvasható a külső átlaghőmérséklet lényeges befolyása az átlagos üzemanyagfogyasztásra. A téli hónapok alatt az átlagfogyasztás határozottan 1 kWh felé emelkedik, míg a tavasztól őszi tartó időszakban ezt az értéket csak alulról közelíti meg.

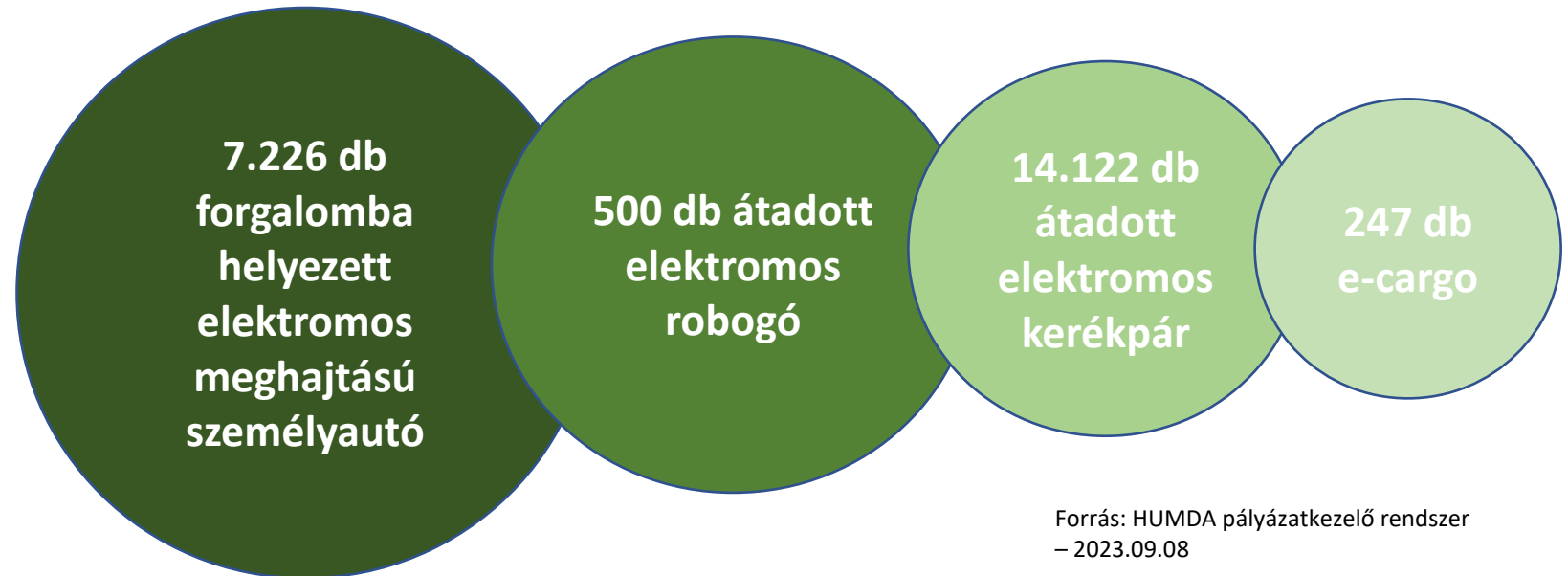

Ma már nincs „stand alone” zöld mobilitás: Komplex energetikai rendszer tud gazdaságosan, hatékonyan és energiabiztonsági szempontok mellett fenntarthatóan működni, melynek egy része a zöld mobilitás ...

Elektromobilitási programok számokban

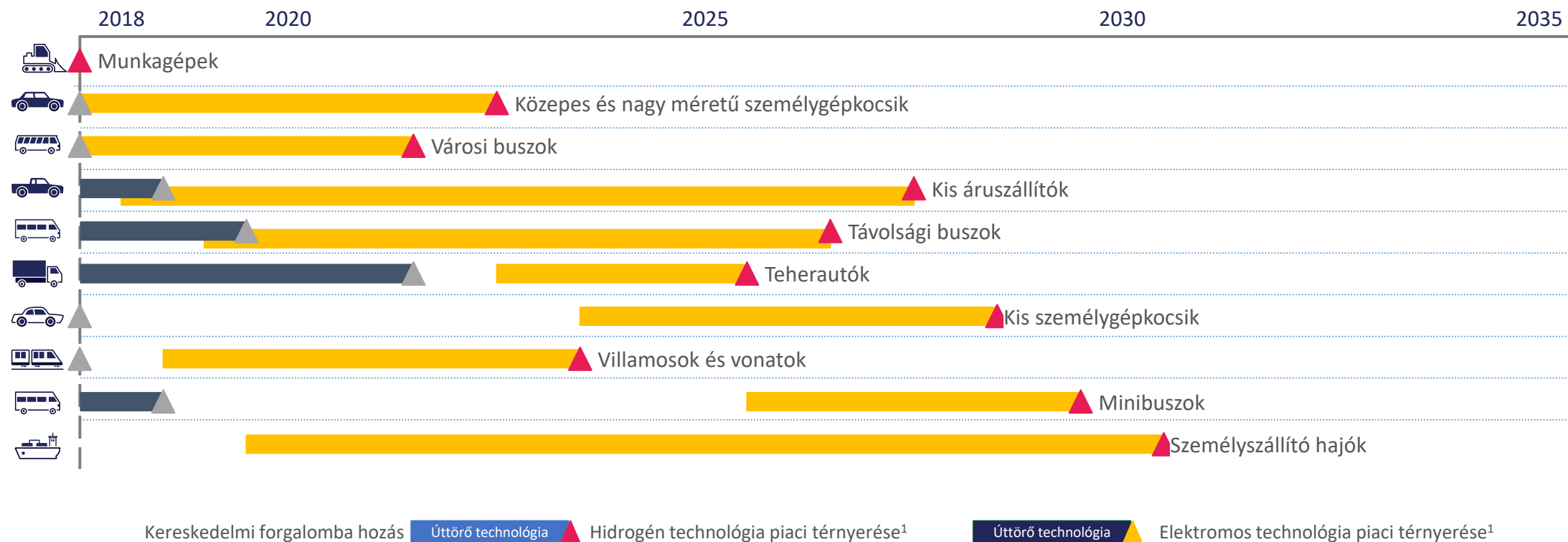
EREDMÉNYEK

Az elektromosság és a hidrogén kettős szerepet fog játszani a mobilitásban – egymástól eltérő felhasználási területeken alkalmazási esetek

Technológiai fejlettségi szint előrejelzése

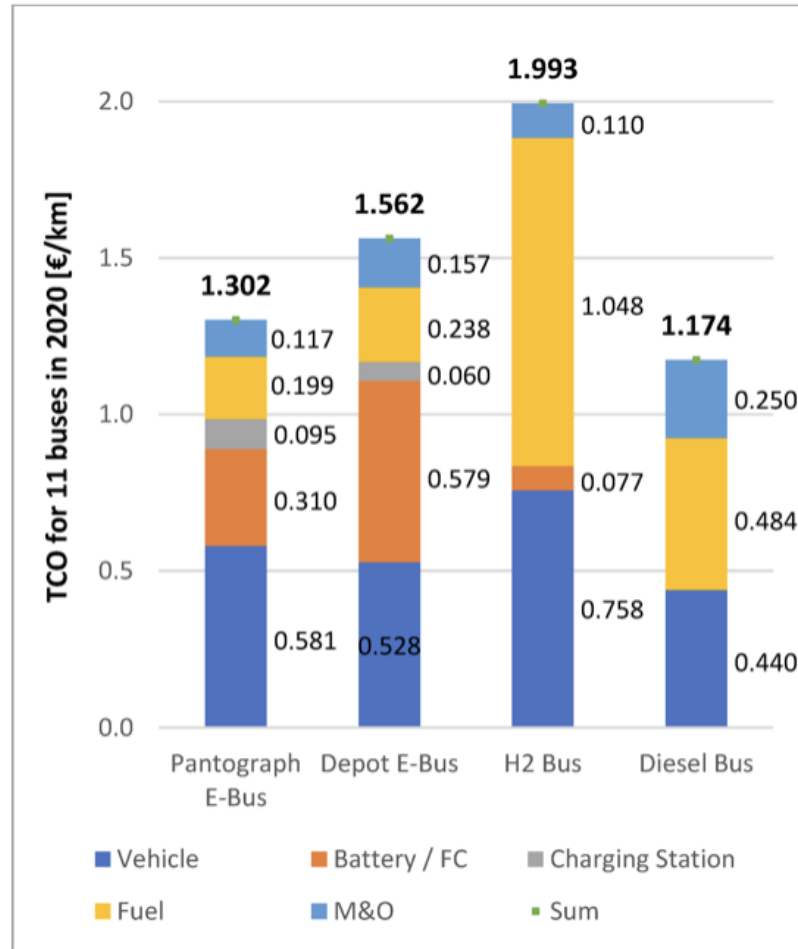
1. A piaci térnyerés az által van definiálva ha az eladások meghaladják az 1%-ot az adott szegmens elsődleges piacán belül.
Forrás: Hydrogen Council

A hagyományos dízel -, az elektromos -, és a hidrogén buszok mozgatórugói, előnyei és hátrányai

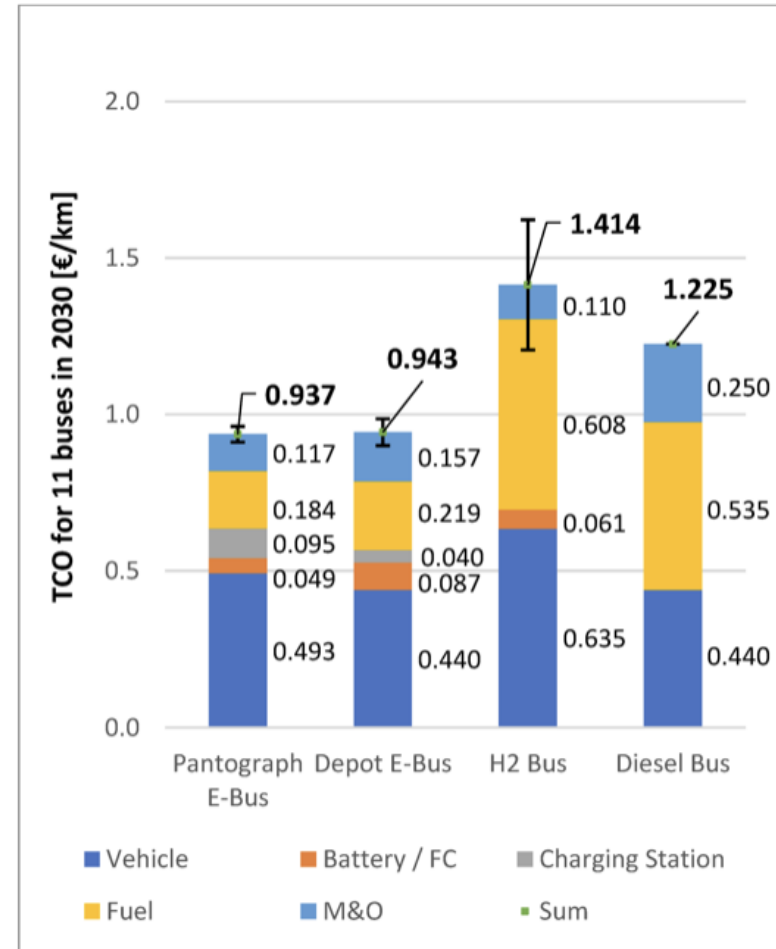
Hagyományos dízel buszok	Elektromos buszok	Hidrogén buszok
Előnyök <ul style="list-style-type: none"> • Alacsony CAPEX • Jól bevált technológia Hátrányok <ul style="list-style-type: none"> • Magasabb OPEX az élettartam alatt • Lakossági megítélés • Szennyezőanyag és CO₂ kibocsátás • Jogszabályi korlát: kötelező emisszió-csökkentés • Jelentős zajszennyezés	Előnyök <ul style="list-style-type: none"> • Zéró kibocsátás • Energiahatékonyság • Alacsony OPEX (különösen, ha alacsony költségű villamos energiával töltik) • Csendes működés Hátrányok <ul style="list-style-type: none"> • Korlátozott hatótáv (téli üzemeltetés alatt különösen) • Mérsékelt/ magas CAPEX (drága akkumulátor) • A töltési infrastruktúra kiépítése és fenntartása költséges • Hosszabb töltési idő • A töltési-kisütési ciklusok száma véges: 2000-5000 ciklus	Előnyök <ul style="list-style-type: none"> • Zéró kibocsátás • Üzemanyag-hatékonyság • Nagyobb hatótávolság • Alacsony OPEX • Mérsékelt üzemanyagköltségek (a hidrogéngyártás elterjedésével további javulás várható) Hátrányok <ul style="list-style-type: none"> • Magas CAPEX • A hidrogén-töltőhálózat OPEX költségei is magasak, a kiépítés és fenntartás jelentős kihívást jelent • A zöld hidrogén előállítása költséges

A hagyományos dízel -, az elektromos -, és a hidrogén buszok teljes tulajdonosi költségeinek (TCO) várható alakulása

(a)

(b)

Lehetőségek

Egységesítés, monitorozás

Fontos egy egységes adatgyűjtés feldolgozás, összehasonlíthatóvá kell tenni az egyes típusok üzemanyagfogyasztását, karbantartási költségeit, teljes élettartam költségét, nem utolsósorban az 1 fő utas 1 km-re történő elszállításának költségét (utaskapacitás fontossága).

Flották növelése

Jelenleg számos helyen futnak 5-15 db járműből álló elektromos flották. Szükséges és szakmailag előremutató egy országosan is értékelhető elektromos üzemméret támogatása, ahol jól modellezhető egy teljes városi elektromos járműflotta üzemeltetése. Ez a gyakorlatban 40-60 db járművet jelent, a hozzá szükséges töltő, energiaellátó és tároló infrastruktúra kiépítésével.

Támogatások

A klímavédelemre jelentős EU-s források állnak majd a jövőben rendelkezésre, melyből a közösségi közlekedés, járműcsere program viszonylag rövid idő alatt tud eredményeket hozni, melyek megtérülését a CO2 megtakarításból származó kvóta EKR értékesítése is segíti.